

Литература

1. Л. фон Берталанфи. Общая теория систем — критический обзор // Исследования по общей теории систем: Сборник переводов / Общ.ред. и вст. ст. В. Н. Садовского и Э. Г. Юдина. — М.: Прогресс, 1969. С. 23-82.
2. Перегудов Ф.И., Тарасеко Ф.П. Введение в системный анализ. — М.: Высшая школа, 1989
3. Акофф Р. Л. Планирование будущего корпораций. — М.: Прогресс, 1985.—328 с.
4. Современные подходы к менеджменту. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://menegmf.ru/kratkij-kurs-po-osnovam-menedzhmenta/229-sovremennye-podxody-k-menedzhmentu.html> Дата доступа: 18.08.2012г.

Гончаров А.Б.*, Гончарова С.Ю.**

*Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна**

*Харківський національний економічний університет ім. Семе́на Кузне́ця, Харків, Україна***

Особенности инновационной деятельности современных фармацевтических предприятий

andr1964@yandex.ua

Актуальність інноваційної діяльності на вітчизняних фармацевтичних підприємствах обумовлюють динамічна конкуренція з лідерами глобального фармацевтичного ринку щодо якісного забезпечення наростаючих потреб населення України в інноваційних лікарських засобах та необхідність підвищення ефективності національної системи охорони здоров'я як пріоритету національної безпеки. Інновації як дієвий засіб формування стійких конкурентних переваг визначають ринкову, економічну, науково-технічну та соціальну ефективність діяльності фармацевтичних підприємств.

Теоретичними та прикладними проблемами управління інноваціями займалися такі відомі зарубіжні та вітчизняні вчені, як: Д. Барней, Б. Вернефел, Д. Кімберлі, Л. Кларк, Д. Морган, Д. Мілліман, Д. О'Ніл, Д. Прескотт, К. Прахалад, Г. Томас, Д. Тіс, Г. Хемел, Й. Шумпетер, І.Александров, Є. Бридун, О. Віханський, Л. Довгань, Ю.Іванов, І. Ігнат'єва, В. Євтушевський, Н. Любушкіна, М. Михасюк, П. Перерва, В. Самочкін, А. Старостіна, Р. Фатхутдінов, Д. Черваньов, А. Шегда, З. Шершньова, О. Ястремська та ін.

Приналежність фармацевтичної промисловості до високотехнологічних галузей визначає необхідність домінування інноваційного процесу на фармацевтичних

підприємствах. Унікальність інноваційного процесу пояснюється інтеграцією в єдину систему науки, техніки, економіки, підприємництва і менеджменту. Інноваційний процес є процесом створення, впровадження та реалізації науково-технічного, соціально-організаційного і виробничо-економічного потенціалу нововведень.

В сучасних умовах загострення конкуренції на ринку лікарських засобів для забезпечення конкурентоспроможності продукції українських фармацевтичних підприємств вирішальне значення має обґрунтування і вибір їх інноваційної стратегії. Ця стратегія повинна бути спрямована на забезпечення: по-перше, відповідності рівня якості фармацевтичної продукції вимогам стандартів GMP і іншим сучасним вимогам до якості лікарських засобів; по-друге, на скорочення витрат на виробництво продукції, що в подальшому дасть можливість знизити ціну в рамках маркетингового комплексу просування лікарських засобів на ринок.

На фармацевтичному ринку конкурентні переваги високого порядку здатні забезпечити інноваційні лікарські засоби, тоді як виробництво лікарських засобів-генериків формує конкурентні переваги низького порядку. Із глобалізацією фармацевтичного ринку, місткість якого за прогнозами у 2025 р. зросте до 1,1 трлн дол. США й охопить вісім мільярдів мешканців планети, створення інноваційних лікарських засобів концентрують ТНК, які контролюють понад половину цього ринку та закріплюють генеричну спеціалізацію місцевих фармвиробників.

Сучасна модель фармацевтичного ринку визначає ролі основних учасників в межах конкретних етапів інноваційного процесу. На етапах фундаментальних і прикладних досліджень та експериментальних розробок ключову роль відіграють науково-дослідні установи, університети та дослідницькі підрозділи фармацевтичних корпорацій. Сучасні лідери глобального фармацевтичного ринку, керуючись корпоративними принципами економічної безпеки, віддають перевагу власним науково-дослідним підрозділам. Впровадженням у виробництво і виробництвом займаються фармацевтичні підприємства. Маркетингові дослідження та збут регулюються системою відносин між виробниками, дилерами, аптеками, медичними установами, пацієнтами та регулюються державою.

Специфіка фармацевтичної галузі, відмінність лікарських засобів від інших товарів на ринку та залежність фармацевтики від домінуючої моделі медицини конкретного ринку (країни) визначає унікальність інноваційного процесу підприємств фармацевтичного ринку. На сучасному етапі розвитку фармацевтики кількість нормативно правових актів, які регулюють дослідження і розробки, ліцензування, сертифікацію, патентування, виробництво, продаж і навіть рекламу лікарських засобів, варіюється від десятків до тисяч в залежності від політики держави у сфері охорони здоров'я. Регуляторна політика, що

визначає базові положення у сфері охорони здоров'я, відносить фармацевтичну галузь до пріоритетів у системі національної безпеки.

На високотехнологічних фармацевтичних підприємствах інновації є основою формування конкурентних переваг в галузі. Варто зазначити, що не сама інновація, а той час, який виграє новатор у імітаторів, визначає початкові конкурентні переваги фірми. Важливою характеристикою інноваційної діяльності у фармацевтичній галузі, яка впливає з унікальності лікарських засобів (як набору синтетичних/натуральних компонентів) є те, що захист немайнових прав новаторів на оригінальні ліки (патент) не є абсолютною гарантією захисту від імітаторів. Патенти можуть забезпечити захист нового синтетичного препарату, якщо ж в основі створеного оригінального лікарського засобу лежить нова комбінація відомих хімічних сполук, тоді досить часто, замінивши один з компонентів, можна створити аналогічний оригінальному генеричний лікарський засіб без порушення прав інтелектуальної власності.

Успіх оригінальних лікарських засобів визначає не тільки потенційний попит на ліки та їх наукову новизну, але і можливість захистити інноваційний препарат від імітаторів та доступність необхідних ресурсів. Універсальність концепції стратегічного управління інноваціями та унікальність кожної окремої фірми дозволяє стверджувати, що довгостроковий успіх фармацевтичного підприємства залежить від належної та якісної підготовки до визначення пріоритетного типу виробництва.

Системне впровадження інновацій на фармацевтичному підприємстві передбачає формування збалансованої стратегії його інноваційного розвитку, реалізація якої має забезпечити стійкі конкурентні переваги вітчизняним виробникам лікарських засобів на фармацевтичному ринку України.

Доровской А.В.* , Литвинова Е.В.**

ООО «ФК «Здоровье», Харьков, Украина*

Национальный фармацевтический университет, Харьков, Украина**

Роль патентно-лицензионных служб в условиях инновационного развития фармацевтических компаний

Постановка проблемы: переход отечественной фармацевтической отрасли на инновационную модель развития, направленную на организацию производства высокотехнологической фармацевтической продукции, позволит существенно повысить уровень ее конкурентоспособности и будет способствовать более эффективному